

Laga Newsflash

Schenking met voorbehoud van vruchtgebruik voor een buitenlandse notaris kan toch onbelast

De Raad van State **vernietigt in een arrest van 12 juni 2018 SP 15004 van de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel)**. In SP 15004 licht de Vlabel haar visie toe op artikel 2.7.1.0.7 VCF (oud art. 9 W.Succ). Artikel 2.7.1.0.7. VCF bepaalt – kort gezegd – dat bepaalde gesplitste eigendomsverhoudingen op het vlak van erfbelasting worden genegeerd. Men doet alsof de vruchtgebruiker nog steeds de volle eigenaar is van die goederen. Juridisch-technisch spreekt men over 'fictielegaten', omdat men goederen die niet meer tot de nalatenschap behoren, fictief toch als een nalatenschapsgoed beschouwt. De erfgenaam kan wel aan de heffing van erfbelasting ontsnappen, maar moet dan aantonen dat er geen 'bedekte bevoordeling' schuilgaat achter de gesplitste verhouding. En daarover was er veel discussie, waarover nu duidelijkheid komt met het arrest van de Raad van State.

Eerst enkel gesplitste aankopen onder de toepassing van SP 15004

Het standpunt van de Vlabel viseert allereerst de gesplitste verkrijging van een derde (van roerende of onroerende goederen) door erflater en erfgenaam, d.i. de verkrijging van het vruchtgebruik door de erflater en de blote eigendom door een erfgenaam. Vlabel heft erfbelasting op de volle eigendom van die goederen, tenzij men kan aantonen:

- dat de blote eigendom werd gekocht met eigen middelen van de erfgenaam;
- dat als de blote eigendom niet is gekocht met eigen middelen, maar met geschonken goederen, dat er geen causaal verband is tussen de schenking en de aankoop;
- dat als er wel een causaal verband is tussen de schenking en de aankoop, dat er op die schenking schenkbelasting is betaald.

Dit deel van het standpunt lag in lijn met een eerder federaal standpunt van 2013, dat integraal werd overgenomen door de Vlabel. In de praktijk zag men dat velen ervoor kozen om op die voorafgaande schenking schenkbelasting te betalen, om alle discussie met de Vlabel achteraf te vermijden.

Nadien ook de gesplitste inschrijving

Maar de Vlabel ging verder dan het federale standpunt. De Vlabel trekt de redenering voor gesplitste aankopen op dit punt door naar effecten en geldbeleggingen. De Vlabel negeert dus ook de gesplitste verhouding, en doet alsof de effecten en geldbeleggingen nog deel uitmaken van de nalatenschap. De belastingplichtige (erfgenaam) kan echter ook hier het tegenbewijs leveren. Hij kan aantonen dat de gesplitste inschrijving tot stand is gekomen met eigen middelen, bijvoorbeeld wanneer hijzelf de blote eigendom heeft gekocht van de erflater. Bij de aankoop van een derde (samen met de erflater voor het vruchtgebruik), speelt het regime van de gesplitste aankoop. Maar als hij die blote eigendom heeft verworven van de erflater met een voorafgaande schenking, dan moet hij kunnen aantonen dat er:

- geen causaal verband is tussen de schenking en de aankoop, of
- dat op die schenking schenkbelasting is betaald. Als hij dat bewijs niet kan leveren, dan zal hij erfbelasting moeten betalen op de volledige waarde van de goederen waarop een gesplitste inschrijving rust.

En als die gesplitste inschrijving juist het gevolg is van een voorafgaande schenking, dan is er altijd een causaal verband tussen schenking en gesplitste inschrijving. Men kan dan enkel aan de erfbelasting ontsnappen als er schenkbelasting is betaald op de voorafgaande schenking.

Dit gedeelte van het standpunt over de gesplitste inschrijving was sinds 1 juni 2016 van toepassing op effecten en geldbeleggingen. En sinds 1 juni 2017 ook op deelbewijzen van een burgerlijke maatschap.

Het standpunt zorgde voor heel wat kritiek, omdat het een einde maakte aan een veelgebruikte techniek. Het was perfect mogelijk om een schenking met voorbehoud van vruchtgebruik te doen voor een buitenlandse notaris. Ingevolge die schenking ontstond er een gesplitste inschrijving, maar die gesplitste inschrijving was tot en met de invoering van het standpunt niet onderworpen aan erfbelasting. Tenzij wanneer de schenking was gedaan in een periode van drie jaar voor de schenking. De schenking werd dan nog wel belast met erfbelasting, maar op grond van een andere fictiebepaling, namelijk artikel 2.7.1.0.5. VCF.

Met de invoering van SP 15004 kwam er dus een einde aan de mogelijkheid om belastingvrij schenkingen te doen met voorbehoud van vruchtgebruik. De toepassing van artikel 2.7.1.0.7. VCF is immers onbeperkt in de tijd, dus ook voor schenkingen die 10 of 20 jaar voor het overlijden gebeurden.

Raad van State

Tegen het standpunt werd quasi onmiddellijk een beroep tot vernietiging ingesteld bij de Raad van State. Op 12 juni 2018 vernietigde de Raad van State het volledige SP 15004, dus zowel op het punt van de gesplitste aankoop als op het punt van de gesplitste inschrijving.

Juridisch is de argumentatie dat de tekst van het decreet geen grondslag biedt om te vereisen dat een voorafgaande schenking in België moet zijn geregistreerd (en dus onderworpen aan schenkbelasting) om het tegenbewijs te leveren. Het loutere feit dat men dus kan aantonen dat er een voorafgaande schenking is geweest, is voldoende voor het tegenbewijs. Of die schenking nu geregistreerd is of niet. Juist omdat er een voorafgaande schenking is, kan er geen sprake zijn van een 'bedekte bevoordeling'.

Op dit moment is een gesplitste inschrijving/aankoop dan ook niet onderworpen aan erfbelasting, indien de blote eigenaar-erfgenaar zijn blote eigendom heeft gekregen via een voorafgaande schenking of ingevolge een voorafgaande schenking. Enkel wanneer die schenking werd gedaan in een periode van 3 jaar voor het overlijden, kan er op die schenking nog erfbelasting worden geheven.

En de Vlabeel?

De Vlabeel heeft intussen verklaard dat ze zich naar **het arrest zal richten**: "Dit arrest heeft als onmiddellijk gevolg dat de Vlaamse Belastingdienst bij toekomstig te behandelen dossiers het vernietigde standpunt niet langer zal toepassen."

Greenille by Laga, Tel: + 32 2 738 06 50, Email: greenille@laga.be

Laga
Gateway building
Luchthaven Nationaal 1J
1930 Zaventem
Belgium

A top legal practice in Belgium, Laga is a full service business law firm, highly recommended by the most authoritative legal guides. Laga comprises approximately 140 qualified lawyers, based in Brussels (Zaventem and Woluwé), Antwerp, Ghent and Kortrijk. Laga offers expert advice in the fields of banking & finance, commercial, corporate/M&A, employment, IT/IP, public/administrative, insolvency and reorganisations, real estate, tax law, tax and legal services for high-net-worth families and individuals (Greenille by Laga), and litigation. Where appropriate to ensure a seamless and comprehensive high-quality service, Laga lawyers work closely with financial, assurance and advisory, tax and consulting specialists, and with select EU and US law firms.

Laga provides thorough and practical solutions tailored to the needs of clients ranging from multinational companies, national large and medium-sized enterprises, financial institutions, and private clients to government bodies.

More information: www.laga.be

© 2018, Laga, Belgium - The content and layout of this communication are the copyright of the law firm Laga or its contributors, and are protected under copyright and other relevant and intellectual property rights laws and regulations. No reproduction in any form or through any medium is allowed without the explicit consent of Laga or its contributors.

[Subscribe](#) | [Unsubscribe](#)